

Η κλήση των αποστόλων Φιλίππου και Ναθαναήλ

/ Ορθόδοξες Προβολές

Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιῆς, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρό τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὅψει. καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας και Αμμοχώστου

Η ευαγγελική περικοπή της Κυριακής της Ορθοδοξίας αναφέρεται σ' ένα σημαντικό γεγονός, τόσο για την επί γης δραστηριότητα του Ιησού Χριστού, όσο και για την ίδρυση και την ιστορία της Εκκλησίας. Την εκλογή και κλήση των Αποστόλων από τον Χριστό. Έχει δύο όψεις το γεγονός αυτό, αφ' ενός μεν οι Απόστολοι συνάντησαν τον Ιησού από τη Ναζαρέτ και στο πρόσωπό του αναγνώρισαν τον Χριστό, δηλαδή τον Μεσσία, αφ' ετέρου δε ο Χριστός τους κάλεσε να τον ακολουθήσουν με σκοπό την ίδρυση της Εκκλησίας του επί της γης. Η πράξη αυτή του Χριστού μας εισάγει σ' ένα σημαντικό κεφάλαιο της Εκκλησιολογίας, την «Αποστολικότητα» της Εκκλησίας. Θα αναφερθούμε στις δύο αυτές σημαντικές πτυχές, τις οποίες μας υπογραμμίζουν τα ιερά Ευαγγέλια.

1. Ανεύρεση και γνωριμία του Μεσσία Χριστού.

Το ευαγγέλιο της Κυριακής της Ορθοδοξίας είναι η διήγηση του τρόπου με τον οποίο ο Χριστός κάλεσε τους Μαθητές του Φίλιππο και Ναθαναήλ να τον ακολουθήσουν. Είναι δυνατό να λάβει τον γενικό τίτλο της ανευρέσεως και γνωριμίας του Μεσσία Ιησού Χριστού. Της κλήσεως των δύο αυτών μαθητών προηγείται η κλήση μιάς άλλης δυάδας μαθητών, του Ανδρέα και του Πέτρου (Ιω. 1:35-43). Οι τέσσερεις αυτοί μαθητές έλκουν την καταγωγή τους από την επαρχία της Γαλιλαίας και σύμφωνα με τις πληροφορίες του Ευαγγελίου, οι Ανδρέας, Πέτρος και Φίλιππος κατάγονται από την ίδια κωμόπολη Βηθσαϊδά. Κατά τον ευαγγελιστή Ιωάννη, όπως στην περίπτωση της πρώτης δυάδας, ο Ανδρέας είχε εισαγάγει τον Πέτρο στον Χριστό, λέγοντας τη χαρακτηριστική φράση «ευρήκαμεν τον Μεσσίαν», έτσι και στην περίπτωση της δευτέρας δυάδας, ο Φίλιππος είναι εκείνος ο οποίος είχε εισαγάγει τον Ναθαναήλ στον Χριστό, λέγοντάς του, «όν έγραψε Μωυσής εν τω νόμω και οι προφήται, ευρήκαμεν, Ιησούν τον υιόν του Ιωσήφ τον από Ναζαρέτ». Και στις δύο περιπτώσεις χρησιμοποιείται το ρήμα «ευρίσκω». Για τους Αποστόλους ήταν μία ανακάλυψη η γνωριμία με τον Χριστό, γι' αυτό και τους προκαλεί αισθήματα χαράς και ανακουφίσεως. Αυτή την ανακάλυψη του Χριστού δεν την κατακρατούν μόνο για τον εαυτό τους, αλλά την καθιστούν γνωστή και στους άλλους.

Ο απόστολος Φίλιππος, στην αγγελία για την ανεύρεση του Χριστού, δίδει δύο στοιχεία για την αναγνώριση του Χριστού. Είναι, αφ' ενός, αυτός για τον οποίο έγραψε ο Μωυσής στο νόμο και οι άλλοι προφήτες της Π. Διαθήκης. Έτσι, όπως γράφει αρχαίος εκκλησιαστικός συγγραφέας, ο νόμος και οι προφήτες, δηλαδή η Π.

Διαθήκη, μετατρέπονται σε ευαγγέλιο της παρουσίας του Χριστού στον κόσμο. «Ο δε Σωτήρ επιδημήσας και το ευαγγέλιον σωματοποιηθήναι ποιήσας τω ευαγγελίω πάντα ωσεί ευαγγέλιον πεποίηκεν» (Ωριγένους, Των εις το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον εξηγητικών, τόμος Α, 33. Sources Chrétiennes 120, σελ. 78). Αφ' ετέρου, ο Χριστός, για τον οποίο έγραψαν ο Μωυσής και οι προφήτες, είναι ο Ιησούς ο γιος του Ιωσήφ από την πόλη Ναζαρέτ, δηλαδή ένα ιστορικό πρόσωπο με συγκεκριμένη ταυτότητα και καταγωγή. Αυτή η πληροφορία είχε προκαλέσει την αντίδραση και απορία του Ναθαναήλ αν είναι δυνατό να προέλθει οτιδήποτε καλό από τη Ναζαρέτ. Αυτή η αντίδραση του Ναθαναήλ περιέχει δύο δεδομένα. Πρώτον, επειδή η Ναζαρέτ βρισκόταν στην περιοχή της Γαλιλαίας, δηλαδή σε εθνικό έδαφος, για την Ιουδαϊκή αντίληψη ήταν αδύνατο να προέλθει από εκεί ο Μεσσίας. Δεύτερον, μία άλλη Ιουδαϊκή παράδοση, η οποία διασώζεται και στο ευαγγέλιο του Ιωάννη, δεχόταν ότι η προέλευση του Μεσσία θα ήταν άγνωστη. Έτσι, όταν μερικοί Ιεροσολυμίτες, βλέποντες τον Χριστό να διδάσκει και πάλιν δημόσια παρά τη δίωξή του από τις θρησκευτικές αρχές, διερωτήθηκαν: «Μήπως αληθώς έγνωσαν οι άρχοντες ότι ούτος εστιν αληθώς ο Χριστός; αλλά τούτον οίδαμεν πόθεν εστίν, ο δε Χριστός όταν έρχεται, ουδείς γινώσκει πόθεν εστίν» (Ιω. 7:26-27).

Ο απόστολος Φίλιππος μετά την αντίρρηση του Ναθαναήλ δεν άρχισε τη βιβλική απόδειξη περί της προελεύσεως του Μεσσία, αυτά δηλαδή που είπαν ο νόμος και οι προφήτες για την έλευση του Μεσσία, ούτε προσπάθησε να αναιρέσει την Ιουδαϊκή παράδοση περί της καταγωγής του Χριστού, αλλά κάλεσε τον Ναθαναήλ σε προσωπική διαπίστωση και εμπειρία, λέγοντάς του, «έρχου και ίδε». Το ίδιο και ο Χριστός, όταν ρωτήθηκε από την πρώτη δυάδα των μαθητών, τον Ανδρέα και τον Πέτρο, που μένει, εκείνος τους απάντησε, «έρχεσθε και ίδετε» (Ιω. 1,40). Έτσι, το «έρχου και ίδε» του Φιλίππου προς τον Ναθαναήλ αποτελεί απόηχο του «έρχεσθε και ίδετε» του Χριστού, μία συνεχή κλήση για τον κάθε άνθρωπο ώστε να αποκτήσει προσωπική εμπειρία και γνωριμία με τον Χριστό και τη διδασκαλία του.

Επιπρόσθετα, αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία και αξίζει να σημειωθεί είναι το ότι, όταν ο Ναθαναήλ είχε πορευθεί προς τον Χριστό, δεν ήταν ο Ναθαναήλ που ανέλαβε την πρωτοβουλία να τον προσεγγίσει, αλλά ο ίδιος ο Χριστός τον υποδέχθηκε με λόγους πράγματι τιμητικούς για τον Ναθαναήλ. «Ίδε αληθώς Ισραηλίτης, εν ώ δόλος ουκ έστι». Οι λόγοι αυτοί του Χριστού δεν μαρτυρούν ότι είχαν ήδη γνωρισθεί και συναντηθεί προηγουμένως, αλλά ο Ευαγγελιστής υπογραμμίζει τους λόγους αυτούς για δύο βασικούς σκοπούς. Ο πρώτος αφορά τον ίδιο τον Χριστό, γιατί οι λόγοι αυτοί είναι ενδεικτικοί της παγγνωσίας του Χριστού και φανερώνουν τη θεότητά του. Ο δεύτερος σκοπός αφορά αφ' ενός μεν τον Ναθαναήλ, ο οποίος δεν τρέφει δυσπιστία εξ αιτίας της ταυτότητας του Μεσσία, αλλά έρχεται με προθυμία να τον γνωρίσει και να γίνει πιστός ακόλουθός του, αφ'

ετέρου δε ο Ναθαναήλ είναι συμβολισμός και αντιπροσωπευτικός τύπος του γνήσιου Ισραηλιτικού λαού, ο οποίος δέχεται τον Χριστό ως τον Μεσσία και Λυτρωτή, όπως είχε προφητευθεί από τον Μωυσή και τους προφήτες και όχι όπως η μερίδα εκείνη του Ισραήλ, η οποία είχε απορρίψει τον Χριστό.

Ο Ναθαναήλ είχε απορήσει από αυτούς τους λόγους του Χριστού και γι' αυτό τον ρώτησε από πού τον γνώριζε. Η απάντηση του Χριστού είναι εκ πρώτης όψεως αινιγματική για μας τους σημερινούς αναγνώστες της περικοπής, όχι όμως και για τον Ναθαναήλ. «Προ του σε Φίλιππον φωνήσαι, όντα υπό την συκίην είδον σε». Ποία ιδιαίτερη σημασία είχε το γεγονός ότι ο Ναθαναήλ βρισκόταν κάτω από τη συκιά πριν τον καλέσει ο Φίλιππος; Τι σημασία έχει η συκιά σ' αυτή την περίπτωση; Βέβαια και εδώ είναι εύλαλη η θεϊκή παγγνωσία του Χριστού. Κατά τον ίδιο τρόπο απέδειξε την παγγνωσία του, αποκαλύπτοντας ιδιαίτερες στιγμές της ζωής τους στον Πέτρο, όταν του είπε: «Συ εί Σίμων ο υιός Ιωνά, συ κληθήση Κηφάς» (Ιω. 1:43), ή και στη Σαμαρείτιδα, όταν της αποκάλυψε την προσωπική της ζωή (Ιω. 4:18). Η απάντηση, όμως, στα πιο πάνω ερωτήματα πρέπει να αναζητηθεί στο συμβολισμό του δένδρου της συκιάς που είχε για τον Ισραήλ. Πράγματι, η συκιά για τον Ιουδαϊσμό είχε αποβεί το δένδρο γνώσεως του καλού ή του κακού. Υπενθυμίζουμε τον συμβολικό χαρακτήρα του θαύματος της ξηρανθείσας συκιάς με μόνο το λόγο του Χριστού επειδή αυτή δεν είχε καρπούς. Επομένως, οι λόγοι του Χριστού προς τον Ναθαναήλ υπογραμμίζουν ότι αυτός είχε επιδοθεί στη μελέτη των θείων Γραφών και είχε προετοιμασθεί κατάλληλα για την αποδοχή του Μεσσία Ιησού Χριστού.

Πράγματι, στην απάντηση του Ναθαναήλ καθίσταται φανερό το πόσο έτοιμος ήταν για να δεχθεί τον Ιησού Χριστό από τη Ναζαρέτ και να τον αναγνωρίσει ως τον Χριστό, τον Μεσσία. Επί πλέον προχωρεί και πέραν της παραδοσιακής για το Ισραήλ έννοιας του Μεσσία και αποδίδει στον Χριστό τις υψηλότερες διακρίσεις. Ομολογεί ότι ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού και ο βασιλεύς του Ισραήλ, παρά το γεγονός ότι ο Φίλιππος τον είχε πληροφορήσει ότι είναι ο γιος του Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ. Η ομολογία αυτή του Ναθαναήλ συνιστά ομολογία πίστεως ότι ο Ιησούς είναι ο αναμενόμενος Μεσσίας με βασιλική καταγωγή, όπως άλλωστε είχε προφητευθεί από τις Γραφές. Είναι μία από τις πρώτες ομολογίες πίστεως μέσα στα ιερά Ευαγγέλια, με την οποία δίδεται και η απάντηση στο ερώτημα, ποίος είναι ο Ιησούς από την Ναζαρέτ. Παρ' όλα ταύτα, ο Χριστός βεβαιώνει το Ναθαναήλ, αλλά και τον καθένα που αναγνωρίζει και ομολογεί την πίστη του στον Χριστό, ότι θα αξιωθεί και μεγαλύτερων από αυτές αποκαλύψεων. Αυτή είναι η πορεία των μαθητών του Χριστού που προσέρχονται και ζητούν χωρίς δόλο να τον γνωρίσουν.

Η συνέχεια των λόγων του Χριστού απευθύνεται μεν προς το Ναθαναήλ, αλλά αφορά όλους εκείνους, οι οποίοι τον ακολουθούν, γιατί το υποκείμενο της προτάσεως δεν είναι πλέον ο Ναθαναήλ, αλλά όλοι. «Αμήν αμήν λέγω υμίν, απ' άρτι όψεσθε τον ουρανόν ανεωγότα και τους αγγέλους του Θεού αναβαίνοντας και καταβαίνοντας επί τον υιόν του ανθρώπου». Ο Χριστός χρησιμοποιεί εικόνες από την Π. Διαθήκη για να καταστήσει κατανοητό το μέγεθος της θείας αποκαλύψεως στο πρόσωπό του. Πρώτα, όμως, υπογραμμίζει πως η έλευση του Μεσσία σημαίνει το άνοιγμα του ουρανού και την άμεση επικοινωνία μεταξύ ουρανού και γης. Αυτό είναι το προνόμιο εκείνων οι οποίοι γνωρίζουν και δέχονται τον Χριστό. Θα δουν τους αγγέλους του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν από τον ανοικτό πλέον ουρανό προς τη γη. Η εικόνα αυτή υπενθυμίζει την εικόνα του οράματος του Ιακώβ. «Και ιδού κλίμαξ εστηριγμένη εν τη γη, ής η κεφαλή αφικνείτο εις τον ουρανόν, και οι άγγελοι του Θεού ανέβαινον και κατέβαινον επ' αυτής» (Γεν. 28:12). Ο Ιακώβ, μετά από αυτή την οπτασία διαπίστωσε, λέγοντας, «ως φοβερός ο τόπος ούτος, ουκ έστιν τούτο αλλ' ή οίκος Θεού, και αύτη η πύλη του ουρανού» (Γεν. 28:17). Την ίδια εμπειρία με τον Ιακώβ θα βιώσουν οι ακόλουθοι του Χριστού, όχι πλέον ως οπτασία αλλά ως πραγματικότητα με την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία με τον Χριστό. Στην περίπτωση του Χριστού δεν υπάρχει οποιαδήποτε κλίμακα πάνω στην οποία θα ανεβοκατεβαίνουν οι άγγελοι από τον ουρανό, αλλά κατ' ευθείαν επί του ίδιου του Χριστού. Και στο σημείο αυτό ο Χριστός, για να μη χρησιμοποιήσει τον ευθύ λόγο για τον εαυτό του, χρησιμοποίησε και πάλιν μία άλλη βιβλική εικόνα, αυτήν του «υιού του ανθρώπου» από τον προφήτη Δανιήλ. «Εθεώρουν εν οράματι της νυκτός και ιδού επί των νεφελών του ουρανού ως υιός ανθρώπου ήρχετο» (Δαν. 7:13). Η εικόνα του «υιού του ανθρώπου» έχει μεσσιανικό περιεχόμενο. Ο Χριστός, επομένως, ταυτίζεται με τον «υιόν του ανθρώπου» και βεβαιώνει με αυτό τον τρόπο ότι είναι, πράγματι, ο Μεσσίας. Στο πρόσωπό του θα ανοίξουν οι ουρανοί προς τη γη και οι άγγελοι του Θεού θα ανεβαίνουν και θα κατεβαίνουν πάνω του.

Αν θελήσουμε να αναγνώσουμε εκ νέου το κείμενό μας, θα διαπιστώσουμε, πρώτα, τη συνεχή χρήση του ρήματος «βλέπω» στις διάφορες γραμματικές μορφές του. Συνολικά χρησιμοποιείται επτά φορές. Η συνεχής αυτή χρήση δεν είναι τυχαία, αλλά δηλώνει τον τρόπο και το μέγεθος των πνευματικών εμπειριών, τις οποίες βιώνει ο άνθρωπος γνωρίζοντας τον Χριστό. Ο Ναθαναήλ καλείται από τον Φίλιππο να δει τον Χριστό και να αποκτήσει προσωπική εμπειρία. Ο Χριστός είχε δει το Ναθαναήλ κάτω από τη σκιά, τη συκιά του νόμου, να ερευνά για την έλευση του Μεσσία και να καλλιεργείται πνευματικά από τη μελέτη των θείων Γραφών. Ο Χριστός είδε επίσης το Ναθαναήλ να έρχεται προς αυτόν και τον υποδέχθηκε με την αγάπη που χαρακτηρίζει μόνο τον Θεό. Οι οπαδοί του Χριστού θα δουν το

άνοιγμα του ουρανού και θα γνωρίσουν ότι ο Ιησούς δεν είναι απλώς «τόπος άγιος», όπως είπε ο Ιακώβ μετά την οπτασία, αλλά ο «άγιος του Θεού» (πρβλ. Λκ. 1:35. Ιω. 6:69 και 11:27), αυτός που ενώνει τον ουρανό και τη γη, το χρόνο και την αιωνιότητα, αυτός που ανεβάζει τον άνθρωπο στον ουρανό και τον θεοποιεί, γιατί ο ίδιος, όντας αιώνιος Υιός του Θεού, έγινε άνθρωπος.

Εξ άλλου, οι Απόστολοι είχαν ερευνήσει και είχαν ανακαλύψει τον Χριστό. Παρά τούτα, ο Χριστός τους υπόσχεται μεγαλύτερες αποκαλύψεις. «Μείζω τούτων όψει», λέγει στο Ναθαναήλ. Πράγματι, ποτέ ο άνθρωπος δεν μπορεί να γνωρίσει, έστω και μικρό μέρος, από το μέγεθος και το μεγαλείο του Θεού. Δεν πρέπει επομένως να σταματήσει ποτέ να ερευνά για να γνωρίζει τα μεγαλεία του Θεού. Το Άγιο Πνεύμα είναι εκείνο που θα τον οδηγήσει στη δυνατή για τον άνθρωπο γνώση του Θεού, γιατί μόνο εκείνο γνωρίζει και ερευνά τα βάθη του Θεού (πρβλ. Α' Κορ. 2:10). Η γνώση του Θεού είναι προσωπική εμπειρία, όμως, αυτή η προσωπική εμπειρία βασίζεται στην καθοδήγησή μας από τους άλλους οι οποίοι έχουν ήδη βιώσει την εμπειρία αυτή, όπως ο ένας Απόστολος οδηγεί τον άλλο προς τον Χριστό. Το «έρχου και ίδε» ισχύει για όλους μας και η Εκκλησία μας το απευθύνει πάντοτε για να συναντήσουμε και να γνωρίσουμε τον Χριστό, όπως και οι Απόστολοί του.

2. Η εκλογή των Αποστόλων. Θεμελίωση της Εκκλησίας.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα που τίθεται από την ευαγγελική περικοπή είναι αυτό της εκλογής των Αποστόλων, των Δώδεκα και των Εβδομήκοντα, επειδή έχουμε ενώπιόν μας το ερώτημα, γιατί ο Χριστός καλεί τους αποστόλους; Στη θεολογία τόσο του ευαγγελιστή Ιωάννη, όσο και των άλλων ευαγγελιστών που αναφέρουν τα της εκλογής των Αποστόλων από τον Χριστό, η εκλογή αυτή και καθιέρωση των Δώδεκα και των Εβδομήκοντα σημαίνει τη θεμελίωση της Εκκλησίας με τις πράξεις αυτές του Χριστού. Πιθανόν να είναι μία εικόνα, χρήσιμη όμως για να αντιληφθούμε τη σχέση Χριστού, Αποστόλων και Εκκλησίας. Ο Χριστός αμέσως μετά το βάπτισμά του από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή άρχισε το σωτήριο έργο του και από την αρχή του δημόσιου έργου του άρχισε επίσης να δημιουργεί τον κύκλο των Αποστόλων, κατ' αρχήν των Δώδεκα και στη συνέχεια των Εβδομήκοντα (Λκ. 10:1). Η εικόνα συνίσταται από το πρόσωπο του Χριστού που περιβάλλεται από τους Αποστόλους και τους ακόλουθους του, γιατί πολλοί άλλοι στη συνέχεια εντάχθηκαν στους ακόλουθους του Ιησού από τη Ναζαρέτ, επειδή πίστεψαν ότι ήταν πράγματι ο αναμενόμενος Μεσσίας. Αυτό διαπιστώθηκε ήδη προηγουμένως και από τη γνωριμία του Χριστού από τους Αποστόλους Φίλιππο και Ναθαναήλ.

Η ιδιαιτερότητα αυτής της πράξεως του Χριστού της εκλογής των πλέον στενών ακολούθων του φανερώνει το σχέδιο του Υιού του Θεού να μεταδώσει το λόγο του

Ευαγγελίου του σ' εκείνους που θα καθίσταντο οι συνεχιστές του δικού του έργου. Είναι, με άλλους λόγους, η πράξη ιδρύσεως της Εκκλησίας. Η ίδρυση της Εκκλησίας από τον Χριστό δεν ήταν μία πράξη παροδική, αλλά η θεμελίωση ενός αιώνιου θείου καθιδρύματος. Ο Ιησούς Χριστός, καθώς μας πληροφορούν οι ιεροί ευαγγελιστές δίδασκε ιδιαίτερα, κυρίως τους Δώδεκα αποστόλους, απαγορεύοντάς τους συγχρόνως να αποκαλύψουν τις διδασκαλίες αυτές ενόσω ο ίδιος βρισκόταν ακόμα σωματικά στον κόσμο αυτό. «Ὁ λέγω υμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἵπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὁ εἰς τοὺς οὐροὺς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ δωματίων» (Μτ. 10:27). Δηλαδή, αυτό που σας λέγω στα σκοτεινά πέστε το στο φως και αυτό που ακούετε ψιθυριστά στ' αὐτί, διακηρύξετέ το από τους εξώστες.

Οι Δώδεκα απόστολοι, σε τύπο των δώδεκα φυλών του Ισραήλ, αποτελούν τη βάση της κλήσεως του νέου λαού του Θεού, της Εκκλησίας του Ιησού Χριστού. Τα ονόματα των Δώδεκα αποστόλων είναι: ο Ανδρέας και ο Πέτρος, παιδιά του Ιωνά. ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης, παιδιά του Ιακώβου και οι τέσσερις από την πόλη Βηθσαϊδά. Ο Φίλιππος και ο (Ναθαναήλ) Βαρθολομαίος, ο Θωμάς και ο Ματθαίος, ο Ιάκωβος γιος του Αλφαίου, ο Θαδδαίος και ο Σίμων ο Κανανίτης και, τέλος, Ιούδας ο Ισκαριώτης (Μτ. 10:2-4. Βλ. Πρξ. 1:13). Ο Ιούδας ο Ισκαριώτης αντικαταστάθηκε μετά την ανάσταση του Χριστού με εκλογή του Ματθία από τους έντεκα (Πρξ. 1:23-26).

Με την εκλογή των Δώδεκα ο σπόρος της Εκκλησίας είχε σπαρεί από τον ιδρυτή της Ιησού Χριστό. Εκείνο που διατηρεί την ενότητα των οπαδών του Χριστού είναι η αγάπη που πρέπει να έχουν μεταξύ τους και προς τον Θεό. Γι' αυτό είπε, ότι οσάκις υπάρχουν δύο ή τρεις συγκεντρωμένοι στο όνομά του θα βρίσκεται και ο ίδιος μεταξύ τους. Έδωσε επίσης στην Εκκλησία του την εξουσία να λύνουν και να δένουν τα αμαρτήματα και η πράξη αυτή θα είναι το ίδιο ισχυρή και στον ουρανό. Ο Χριστός μετέδωσε στους Αποστόλους και τα πλούσια χαρίσματα, όπως αυτά της θεραπείας των ασθενών, της διώξεως των δαιμονίων, της προφητείας κ.λπ. Έτσι, ήδη πριν από το σταυρικό θάνατο και την ανάσταση του Χριστού άρχισαν να διδάσκουν και να επιτελούν και διάφορα σημεία. Οι εβδομήκοντα Απόστολοι, όταν επέστρεψαν από αποστολή που τους ανέθεσε ο Χριστός, του ανήγγειλαν: «Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου» (Λκ. 10:17). Μεγάλη σημασία για τη θεμελίωση και την ενότητα της Εκκλησίας έχει φυσικά η παράδοση του Μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας καθώς και των άλλων Μυστηρίων από τον Χριστό προς τους Αποστόλους, όπως και η αποστολή τους να διδάξουν αυτά που διδάχθηκαν από τον ίδιο και να βαπτίσουν όλους εκείνους που δέχονται τη διδασκαλία του Ευαγγελίου και εντάσσονται στην Εκκλησία του Χριστού. Είναι φανερό η σχέση του Χριστού με τους Αποστόλους καθώς και με όλους εκείνους που πιστεύουν διαχρονικά στο όνομά του μέσα στην Αρχιερατική του προσευχή, που

απηύθυνε προς τον Πατέρα Θεό λίγο πριν από το Πάθος του (Ιω. 17).

Η επί της γης Εκκλησία σχετίζεται με την ουράνια ένεκα της παρουσίας του Χριστού στον κόσμο. Τη σχέση αυτή προδιαγράφει με γλαφυρό τρόπο ο Χριστός στους λόγους του προς τους Αποστόλους Φίλιππο και Ναθαναήλ: «Απ' άρτι όψεσθε τον ουρανόν ανεωγότα και τους αγγέλους του Θεού αναβαίνοντας και καταβαίνοντας επί τον Υιόν του ανθρώπου».

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας που γιορτάζουμε σήμερα αποτελεί τον αγώνα της Εκκλησίας του Χριστού να διατηρήσει και την ενότητά της, σύμφωνα με το θέλημα του ιδρυτή της Ιησού Χριστού, αλλά και ανόθευτη τη διδασκαλία του Ευαγγελίου και την πίστη στον Τριαδικό Θεό, όπως την κήρυξαν και τη διέδωσαν οι Απόστολοι του Χριστού. Έτσι, βεβαιώνεται η μοναδικότητα, η αγιότητα, η καθολικότητα και η αποστολικότητα της Εκκλησίας.